

Cursusprogramma Masterclass Administratief bewijsrecht

1. De procesrechtelijke aspecten van de bewijsvoering bij WWB-afwijzings-, beëindigings-, intrekings-, terugvorderings- en boetebesluiten op grond van de Algemene wet bestuursrecht:

- De definitie van bewijs i.v.m. de verificatie- en validatieplicht van het college en de te bewijzen essentiële elementen van een afwijzings-, intrekings- (art. 54, lid 3 WWB) c.q. beëindigingsbesluit;
- De bewijslastverdeling bij besluiten op aanvraag en ambtshalve besluiten in relatie tot:
  1. vaststelling van een recht op bijstand per maand en de beoordelingsperiode van een besluit;
  2. het onderscheid niet-nakoming aantoonplicht versus niet-nakoming inlichtingenverplichting;
- De procedurele eisen van de CRvB aan het WWB-intrekings- c.q. beëindigingsbesluit, gelet op:
  - de verwijtbare schending inlichtingenplicht, mede gelet op de Wet eenmalige gegevensuitvraag;
  - de verschuiving van de bewijslast naar de klant na vaststelling van de schending inlichtingenplicht, om alsnog het recht op (voortzetting van) bijstand aannemelijk te maken;
- De betekenis van bewijsvermoedens voor de onderzoekverplichting van het college en de gevolgen hiervan voor de bewijslast van de klant in samenhang met de beoordeling van bewijsnood;
- De verplichting van de rechter tot finale geschilbeslechting o.g.v. de Wet aanpassing bestuursprocesrecht en de nieuwe zaaksbehandeling en de gevolgen hiervan voor:
  1. de verplichting van het college tot “bewijshulp” van het college d.m.v. een specifieke hersteltermijn bij de bewijsnood van de klant i.v.m. het bewijs van diens recht op bijstand;
  2. de gebrekkige reactie van de klant op een hersteltermijn en de verplichting van het college tot nader onderzoek hiernaar, als “opmaat” naar een allerlaatste kans voor de klant om duidelijkheid te geven over zijn hoofdverblijf-, woon- c.q. middelensituatie;
- Voorbeelden uit de WWB-uitvoeringspraktijk i.v.m. hoofdverblijf-, woonsituatie- (gezamenlijke huishouding en duurzaam gescheiden levend) en inkomens- en vermogensfraude;

2. Bewijsrechtelijke vragen i.v.m. het boetebesluit o.g.v. de Wet aanscherping WWB

- Het bewijs van het tijdstip van het geven van de cautie aan de klant i.v.m. het boetebesluit en de gevolgen hiervan voor de opbouw van bewijsmiddelen in het fraudeonderzoek;
- De objectieve en subjectieve toets van de verwijtbaarheid van de schending inlichtingenplicht in respectievelijk het intrekings- en/of beëindigingsbesluit en het boetebesluit;
- Bewijsrechtelijke aspecten die duiden op een verminderde mate van verwijtbaarheid;
- De gevolgen van de nieuwe zaaksbehandeling bij rechtbanken voor de beoordeling van een gehele of partiële intrekking van het recht op bijstand n.a.v. de schending inlichtingenplicht en de doorwerking ervan in:
  1. de hoogte van het benadelingsbedrag aan bijstand in het kader van de terugvordering;
  2. de hoogte van de bestuurlijke boete.

3. De rechtmatigheidsbeoordeling door de rechter van de onderzoeksverplichting van het college/ de beoordeling van de bewijskracht van de verschillende soorten bewijsmiddelen

- De toelaatbaarheidstoets van het gepleegde WWB-fraudeonderzoek door de rechter o.g.v. het proportionaliteits- en het subsidiariteitsbeginsel / de toets van het onrechtmatig verkregen bewijs
- De rechtmatigheidscriteria die gelden voor verkregen informatie via digitaal rechercheren en via ‘professionele’ derden (verhuurder, energiebedrijf etc.) i.v.m. het administratief vooronderzoek
- De rechtsvraag en het wettelijk kader als vertrekpunt voor de toetsing van de bewijskracht van de afzonderlijke bewijsmiddelen en het steunbewijs van een bewijsmiddel t.o.v. andere bewijsmiddelen
- De beoordeling van de onderzoekresultaten én de onderzoeksperiode in relatie tot de beoordelingsperiode van het voorgenomen besluit op aanvraag of intrekings- en/of beëindigingsbesluit

- De beoordeling van de bewijskracht van de resultaten van de bewijsmiddelen en de reactie hierop van de klant in samenhang met het hersteltermijnbesluit en de nadere onderzoeksplicht v.h. college
- De wijze van opbouw van het WWB-handavingsrapport en de betekenis hiervan voor de rechterlijke bewijskracht-toetsing van de bewijsmiddelen (“zoekplaatje” versus ijkpunt van bewijsvoering)

4. De rechtmatigheidscriteria en de bewijskracht van de afzonderlijke bewijsmiddelen en de betekenis hiervan voor de beoordeling van WWB-hoofdverblijf-, woonsituatie- en middelenfraude

- Overzicht van de verschillende vormen van bewijsmiddelen/onderzoeksmethoden en de bijbehorende rechtmatigheidscriteria en het belang voor de vaststelling van het type WWB-fraude

A. Eigen verklaring en getuigenverklaring

- De bewijskracht van de eigen verklaringen van belanghebbende(n) en getuigenverklaringen:
  - eisen aan de weergave van een verklaring;
  - gebondenheid aan de eerst afgelegde verklaring van een belanghebbende tegenover een sociaal rechercheur dan wel fraude preventie-medewerk(st)er;
  - de betekenis van het intrekken van verklaringen om uiteenlopende redenen en de verplichting van het college tot een gemotiveerde reactie hierop;
  - de betekenis van het wel of niet ondertekenen van een opgenomen verklaring van een belanghebbende en de relatie tot het wel of niet aanwezige steunbewijs via andere bewijsmiddelen;
  - de betrouwbaarheidstoets hoe belanghebbende c.q. de getuige komt aan zijn kennis over feiten;
  - de toets op de betrouwbaarheid van de eigen verklaring en de getuigenverklaring.

B. Heimelijke observatie en buurtonderzoek

- De strikte rechterlijke toetsing aan het subsidiariteitsbeginsel van de inzet van heimelijke observaties en het buurtonderzoek en de periode waarover deze bewijsmiddelen worden ingezet;
- De rechtmatigheidscriteria t.a.v. de inzet van heimelijke observaties en het buurtonderzoek, m.n. de strikte rechterlijke toetsing aan het subsidiariteitsbeginsel, gelet op de mate van indringendheid in de persoonlijke levenssfeer van een klant en de lengte van de periode waarover deze middelen zijn ingezet;
- De bewijskracht v.d. resultaten van een observatie- en/of buurtonderzoek voor het type WWB-fraude i.v.m. de betrouwbaarheid van deze resultaten => eisen aan het observatie/buurtonderzoeksrapport.

C. Het huisbezoek

- De rechtmatigheidseisen t.a.v. de inzet van het huisbezoek als onderzoeksmethode:
  - De strikte rechterlijke toetsing aan het subsidiariteitsbeginsel
  - De ruime rechterlijke toets van de redelijke grond van het huisbezoek
  - De rechterlijke toetsing van het huisbezoek aan de eis van informed consent en de gevolgen voor de medewerkingsplicht van de klant als hij hier geen gevolg aan geeft
- De beoordeling v.d. bewijskracht van de resultaten van een huisbezoek voor het type WWB-fraude;
- De strikte rechtmatigheidscriteria die gelden voor de voortzetting van het onderzoek ná een eerder vastgesteld onrechtmatig onderzoek en het daaruit onrechtmatig verkregen bewijs

- De rechtmatigheidsvragen rondom de doelbinding en de sfeerovergang bij de uitvoering van een dienstverlenend naar een controlerend huisbezoek
- De rechtmatigheidscriteria t.a.v. de huisbezoeksrapportage, proces-verbalen en politierapporten in samenhang met de bewijskracht-toetsing van deze rapporten
- De do's en don'ts bij huisbezoek en verklaringopneming, ook in relatie tot de inlichtingenplicht
- De Wet huisbezoeken en de relatie tot de bestaande huisbezoek-jurisprudentie van de CRvB
- Met veel ruimte voor deelnemersvragen.

Heeft u naar aanleiding van dit programma nog vragen? Of wilt u zaken nader bespreken, neemt u dan gerust contact met ons op. U kunt ons bereiken op telefoonnummer 085 – 401 22 21 of info@marienburggroep.nl

Met vriendelijke groeten,

Het onderwijsteam van de MariënburgGroep